

PRIMÁTOR MESTA TREBIŠOV

Číslo: 21

Materiál určený na zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Trebišove dňa: 26.2.2014

Názov materiálu: Protest prokurátora proti Všeobecne záväznému nariadeniu Mesta Trebišov č. 128/2013 o podmienkach držania psov

Obsah materiálu: - dôvodová správa
- protest prokurátora

Návrh na uznesenie:

Mestské zastupiteľstvo v Trebišove

nevyhovuje

protestu prokurátora Okresnej prokuratúry Trebišov č. Pd 257/13/8811-10 zo dňa 4.2.2014 proti Všeobecne záväznému nariadeniu Mesta Trebišov č. 128/2013 o podmienkach držania psov

Predkladá: Ing. Marián Kolesár, primátor

Spracoval: Mgr. Katarína Futóva, právnik mesta

V Trebišove, dňa 12.2.2014

predkladateľ

Dôvodová správa

Uznesením č. 56/2013 Mestské zastupiteľstvo v Trebišove schválilo na svojom zasadnutí konanom dňa 26.6.2013 Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Trebišov č. 128/2013 o podmienkach držania psov (ďalej len „VZN č. 128/2013“).

Dňa 10.2.2014 bol Mestu Trebišov doručený protest prokurátora Okresnej prokuratúry Trebišov č. Pd 257/13/8811-10 zo dňa 4.2.2014 proti Všeobecne záväznému nariadeniu Mesta Trebišov č. 128/2013 o podmienkach držania psov. Podľa názoru prokurátora sú ustanovenia VZN č. 128/2013 v časti článku 2 bod 2.1., článku 3 bod 3.1., článku 4 bod 4.1., 4.2., 4.3., článku 5 bod 5.1. v rozpore s právnymi predpismi.

Mesto Trebišov sa nestotožňuje s názorom prokuratúry, nakoľko sme toho názoru, že predmetné VZN je v súlade s právnym poriadkom SR.

Vzhľadom na vyššie uvedené Vám predkladáme návrh uznesenia na nevyhovenie protestu prokurátora.

OKRESNÁ PROKURATÚRA TREBIŠOV
Jána Husa 1925/15, 075 40 Trebišov

Pd 257/13/8811 – 10

Trebišov 04. 02. 2014

Mesto Trebišov
075 01 Trebišov

Vec : Protest prokurátora podľa § 22 ods. 1 písm. a/ bod 2 a § 25 zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov

Prokurátorka Okresnej prokuratúry v Trebišove podľa § 22 ods.1 písm. a/ bod 2/ v spojitosti s § 25 zákona č.153/2001 Z.z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) podáva

protest prokurátora

proti Všeobecne záväznému nariadeniu mesta Trebišov č. 128/2013 o podmienkach držania psov, účinnému 15.07.2013 v časti článku 2 bod 2.1., článku 3 bod 3.1., článku 4 bod 4.1., 4.2., 4.3., článku 5 bod 5.1..

Podľa § 22 ods. 2 písm. i/ zákona o prokuratúre

n a v r h u j e m

napadnuté časti všeobecne záväzného nariadenia zrušiť ako nezákonné.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o prokuratúre orgán verejnej správy je povinný o proteste rozhodnúť do 30 dní od doručenia protestu.

Podľa § 25 ods. 3 zákona o prokuratúre, ak orgán verejnej správy protestu prokurátora vyhovie, je povinný bez zbytočného odkladu, najneskôr do 90 dní od doručenia protestu prokurátora, nezákonný všeobecne záväzný právny predpis zrušiť, prípadne nahradiť všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý bude v súlade so zákonom a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Podľa § 25 ods. 4 zákona o prokuratúre, ak orgán verejnej správy protestu prokurátora nevyhovie alebo mu vyhovie iba čiastočne, alebo v ustanovenej lehote vôbec o proteste nerozhodne, môže generálny prokurátor podať ústavnému súdu návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov.

Podľa § 250 zfa ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov, ak obec alebo vyšší územný celok nezruší alebo nezmení na základe protestu prokurátora svoje všeobecne záväzné nariadenie, môže prokurátor vo veciach územnej samosprávy podať na súd návrh na vyslovenie nesúlady všeobecne záväzného nariadenia so zákonom. Vo veciach pri plnení úloh štátnej správy môže prokurátor podať na súd návrh na vyslovenie nesúlady všeobecne záväzného nariadenia aj s nariadením vlády a všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy.

O d ô v o d n e n i e :

Mestské zastupiteľstvo v Trebišove na zasadnutí 26.06.2013 uznesením č. 56/2013 schválilo Všeobecne záväzné nariadenie mesta Trebišov o podmienkach držania psov s účinnosťou od 15.07.2013 (ďalej len „VZN“).

Na základe podnetu Pavla Pachníka, bytom Dolný Kubín prokurátorka preskúmala zákonnosť VZN. Z procesného hľadiska pri prijímaní VZN pochybenia zistené neboli.

Preskúmaním VZN bolo zistené porušenie § 6 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“), z § 3 ods. 5, 6, § 5 ods. 1, 2 zákona č. 282/2002 Z.z., ktorým sa upravujú niektoré podmienky držania psov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 282/2002 Z.z.“).

Podľa čl. 2 ods. 3 Ústavy každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá.

Podľa čl. 13 ods. 1 Ústavy povinnosti možno ukladať a/ zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovávaní základných práv a slobôd.

Všeobecne záväzné nariadenie obce je normatívny právny akt prijímaný orgánom obce, ktorým sú riešené otázky týkajúce sa obce ako celku alebo osobitne jej obyvateľov alebo upravujúce právne vzťahy vznikajúce a realizujúce sa na jej území a to tak na úseku prenesenej štátnej správy ako aj územnej samosprávy.

Podľa § 6 ods. 1 zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“) obec môže vo veciach územnej samosprávy vydávať nariadenia; nariadenie nesmie byť v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, zákonmi a medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom.

Ústavný súd SR už vo veci vedenej pod sp.zn. ÚS 56/00, uviedol, že pokiaľ sa normotvornou činnosťou obce ukladajú povinnosti fyzickým osobám a právnickým

osobám, aj pôvodná (originálna) normotvorná pôsobnosť obce je limitovaná čl. 2 ods. 3 Ústavy SR, podľa ktorého každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá. Tieto limity Ústavy sa vzťahujú aj na normotvornú pôsobnosť obce vykonávanú podľa čl. 68 Ústavy SR, teda pri vydávaní VZN vo veciach územnej samosprávy a na zabezpečenie úloh vyplývajúcich pre samosprávu zo zákona. Podľa Nálezu Ústavného súdu SR sp.zn. III US 100/02 z 30.01.2003, pokiaľ ide o realizáciu ústavného príkazu ukladať povinnosti zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd vyplývajúcich z čl. 13 ods. 1 Ústavy SR. Nemôže byť vo VZN uložená nová povinnosť, ktorá neexistuje v zákone, resp. ktorú nemožno zo zákona odvodiť. Nerešpektovanie uvedeného príkazu Ústavy by znamenalo negáciu zvrchovanosti zákona a tým popretie samotného princípu právneho štátu.

Rovnako nie je prípustné preberanie zákonných úprav do všeobecne záväzných nariadení, pretože podmienky pre ich vydávanie upravené v § 6 ods. 1 a ods. 2 zákona o obecnom zriadení to nepripúšťajú. Osobitne sa toto konštatovanie vzťahuje na tie časti všeobecne záväzného nariadenia, v ktorých sa jeho adresátom ukladajú povinnosti, pretože tieto – fakticky prevzaté zo zákonov, z ktorých niektoré sú priamo citované v jednotlivých článkoch všeobecne záväzného nariadenia – tým, že sú súčasťou všeobecne záväzného nariadenia vytvárajú zákonodarcom, t.j. Národnou radou SR nezamýšľaný priestor pre postih adresátov nielen za porušenie zákona, ale aj za porušenie všeobecne záväzného nariadenia. Preberanie zákonných úprav do všeobecne záväzných nariadení nie je prípustné aj z dôvodu, že obecné zastupiteľstvo pri prijímaní všeobecne záväzného nariadenia fakticky hlasovalo o texte zákona, v tomto prípade o texte zákona č. 282/2002 Z.z., a teda o prijatí alebo neprijatí textu všeobecne záväznej právnej normy schválenej Národnou radou SR.

Z uvedeného vyplýva, že nezákonné sú teda časti všeobecne záväzného nariadenia, kde sú prevzaté povinnosti vyplývajúce priamo zo zákona alebo sú uložené povinnosti nad rámec zákona.

Územná samospráva je oprávnená uplatniť svoju normotvornú právomoc iba vtedy, ak s tým zákony, prípadne iné všeobecne záväzné právne predpisy výslovne počítajú, odkazujú na to alebo je možné takéto oprávnenie z nich v rámci samosprávy odvodiť.

Osobitným zákonom, ktorým sa upravujú niektoré podmienky držania psov je zákonom č. 282/2002 Z.z.. Podľa tohto zákona je právomoc obec vymedzená tak, že všeobecne záväzným nariadením ustanoví úhrady za náhradnú známku (§ 3 ods. 6 posledná veta), podrobnosti o vodení psov (§ 4 ods. 5), môže vymedziť miesta, kde je voľný pohyb psa zakázaný a vstup so psom zakázaný (§ 5 ods. 1) a ustanoviť podrobnosti o znečisťovaní verejných priestranstiev (§ 6 ods. 3). Iné úpravy týkajúce sa držania psov teda obec nemôže vymedziť vo všeobecne záväznom nariadení. Predmetný zákon bol zmenený zákonom č. 102/2010 Z.z. účinným od 01.04.2010.

V zákone č. 282/2002 Z.z. nachádzame komplexnú úpravu podmienok držania psov. Predmet úpravy VZN, ako aj jeho účel by mal preto vychádzať z ustanovenia § 3 ods. 6, § 4 ods. 5, § 5 ods. 1, ods. 2 a § 6 ods. 3 zákona č. 282/2002 Z.z..

V Článku 2 VZN Podrobnosti k evidencii psov bod 2.1. sa uvádza „Mesto vydá držiteľovi psa, ktorý si splnil ohlasovaciu povinnosť podľa ustanovenia § 3 ods. 6 druhej vety zákona, náhradnú evidenčnú známku psa za odplatu 3 eur“.

V § 3 ods. 1 zákona č. 282/2000 Z.z. veta druhá je ustanovené, že držiteľ psa je povinný prihlásiť psa do evidencie v lehote do 30 dní od uplynutia posledného dňa lehoty uvedenej v prvej vete v mieste, kde sa pes v danom roku prevažne nachádza.

Podľa § 3 ods. 6 zákona č. 282/2002 Z.z. známka je neprenosná na iného psa. Odcudzenie, zničenie alebo stratu známky je držiteľ psa povinný do 14 dní odvtedy, čo odcudzenie, zničenie alebo stratu známky zistil, oznámiť obci, kde je pes evidovaný. Obec je povinná držiteľovi psa za úhradu, ktorá nesmie byť vyššia ako 3,50 eura, vydať náhradnú známku; sumu úhrady ustanoví obec všeobecne záväzným nariadením.

V danom ustanovení zákona je *expressis verbis* ustanovená povinnosť pre obec vydať držiteľovi psa náhradnú známku za odplatu a jej sumu ustanoviť všeobecne záväzným nariadením.

Podmienenosť vydania náhradnej známky splnením ohlasovacej povinnosti je nadbytočná a prevzatá v pozmenenej podobe z ustanovenia § 3 ods. 1 veta druhá zákona č. 282/2002 Z.z..

V Článku 3 Podrobnosti o vodení psa bod 3.1. mesto ustanovilo, že „každý pes musí byť na verejne prístupných miestach riadne a viditeľne označený evidenčnou známkou“.

Z ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 282/2002 Z.z. vyplýva, že obec vydá držiteľovi psa zapísaného do evidencie evidenčnú známku psa (ďalej len „známka“). Na známke sa uvedie evidenčné číslo psa, názov obce, kde je pes evidovaný, a údaj o tom, či je pes nebezpečným psom. Známku držiteľ psa preukazuje totožnosť psa.

Uvedené ustanovenie VZN zaväzuje držiteľa psa povinnosťou, ktorá je nad rámec zákona č. 282/2002 Z.z.. Zákon č. 282/2002 Z.z. však nikde neustanovuje povinnosť, aby bol pes označený známkou, a že má byť označený trvale.

Ohľadne „verejne prístupných miest“ ide o príkazy, ktoré nerešpektujú vlastnícke práva ustanovené v § 123 Občianskeho zákonníka.

Touto formuláciou mesto prekročilo medze zákonného splnomocnenia na prijatie VZN týkajúcich sa podrobnosti o vodení psa. Ukladanie povinnosti vo VZN musí byť realizované tak, aby boli rešpektované práva a slobody zaručené Ústavou SR. Účelom zákona č. 282/2002 Z.z. v časti týkajúcej sa vodenia psov, je regulácia vodenia psov. Nie je vylúčené, aby obec upravila aj ďalšie povinnosti pri vodení psa, avšak stanovenie týchto povinností nesmie odporovať ustanoveniu § 4 zákona č. 282/2002 Z.z.. Zo systematického výkladu ustanovenia § 4 zákona č. 282/2002 Z.z., vzhľadom k zákonodarcom použitým pojmom verejné priestranstvo, verejne

prístupné miesto je zrejmé, že tento zákon sa ohľadne uvedených povinností nevzťahuje na nehnuteľností, t.j. verejne prístupné miesta ktoré sú v súkromnom vlastníctve fyzických osôb a právnických osôb, ktoré nehnuteľnosti nemajú charakter verejného priestranstva.

Zákon č. 282/2002 Z.z. neobsahuje splnomocňovacie ustanovenie, ktoré by umožňovalo obci prijať takýto príkaz.

V Článku 4 Miesta, kde je vstup so psom zakázaný bod 4.1. mesto ustanovilo, že voľný pohyb psa je zakázaný : „ a/ pred nákupnými a reštauračnými zariadeniami, b/ na miestach s upravenou kvetinovou výzdobou a výsadbou zelene, c/ na zastávkach MHD, d/ po chodníkoch a cestičkách pre peších“.

Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 282/2002 Z.z. obec môže všeobecne záväzným nariadením vymedziť miesta, kde je a/ voľný pohyb psa zakázaný, b/ vstup so psom zakázaný.

Podľa § 5 ods. 2 zákona č. 282/2002 Z.z. miesta vymedzené podľa odseku 1 musia byť viditeľne označené.

Takáto úprava mesta uvedená v článku 4 bod. 4.1. je v rozpore s ustanovením § 5 ods. 1, ods. 2 zákona č. 282/2002 Z.z..

V Článku 4 bod 4.2. všeobecne záväzného nariadenia mesto ustanovilo, že „voľný pohyb nebezpečného psa je zakázaný na celom území mesta“. Týmto ustanovením mesto prekročilo medze ustanovenia § 5 zákona č. 282/2002 Z.z..

V Článku 4 bod 4.3. mesto ustanovilo, že „zákaz voľného pohybu psa neplatí v nehnuteľnostiach držiteľa psa, pokiaľ sú bezpečne ohradené tak, aby bolo zabránené jeho úniku“. Týmto ustanovením mesto zasiahlo do vlastníckeho práva vlastníkov nehnuteľností, pričom zákon č. 282/2002 Z.z. neobsahuje splnomocňovacie ustanovenie, ktoré by umožňovalo obci prijať takúto úpravu všeobecne záväzným nariadením.

Z ustanovenia § 5 zákona č. 282/2002 Z.z. jednoznačne vyplýva oprávnenie obce všeobecne záväzným nariadením vymedziť miesta, kde je voľný pohyb psa zakázaný, ako aj miesta, kde je vstup so psom zakázaný. Takéto vymedzené miesta musia byť viditeľne označené.

Z uvedeného ustanovenia jednoznačne vyplýva úmysel zákonodarcu, aby obec sama podľa svojich potrieb upravila konkrétne miesta, kde je voľný pohyb psa alebo vstup so psom zakázaný, avšak takým spôsobom, aby tieto boli viditeľne označené. Len za splnenia tejto povinnosti možno vyvodzovať zodpovednosť za porušenie všeobecne záväzného nariadenia a ukladať sankcie za toto porušenie.

Podľa súčasného zákonného stavu sa pes môže voľne pohybovať všade tam, kde nie je označenie, ktoré to zakazuje.

V Článku 5 Miesta, kde je vstup so psom zakázaný bod 5.1. mesto ustanovuje, že „vstup so psom je zakázaný : a/ na detské ihriská a pieskoviská, b/ do areálov a objektov škôl a školských zariadení, c/ do areálov a objektov športovísk a štadiónov prístupných verejnosti, d/ do areálov a objektov zdravotníckych a sociálnych zariadení, e/ do areálov cintorínov, f/ do kultúrno – spoločenských objektov, g/ na ďalšie miesta viditeľne označené nápisom „Zákaz vstupu so psom“ alebo piktogramom“.

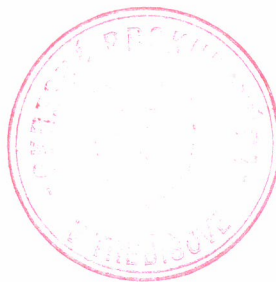
Z ustanovenia § 5 ods. 1, 2 zákona č. 282/2002 Z.z. vyplýva oprávnenie obce zakázať voľný pohyb psov alebo vstup so psom, avšak len na vymedzených miestach upravených všeobecne záväzným nariadením, ktoré však zároveň musia byť viditeľne označené.

Úmyslom zákonodarcu v citovanom ustanovení je, aby obce vymedzili miesta, na ktoré sa vzťahuje zákaz dostatočne určite, presne a jasne a zároveň ich viditeľne označili.

K článku 4 a k článku 5.1. možno ide o zákazy, ktoré nerešpektujú právo vlastníkov zariadení, ktoré nepatria mestu. V zmysle § 123 Občianskeho zákonníka je vlastníkom v medziach zákona oprávnený predmet svojho vlastníctva držať, užívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním.

Pri skúmaní ústavnosti a zákonnosti všeobecne záväzného nariadenia je potrebné prihliadnuť na to, že posudzovaná podzákonná norma musí spĺňať základné obsahové požiadavky, medzi ktoré patrí aj dostatočne presné a zrozumiteľné vyjadrenie jeho obsahu tak, aby umožnila právnickým osobám a fyzickým osobám prispôsobiť svoje správanie. (Nález ÚS SR, sp.zn. ÚS 54/2000 z 31.10.2001).

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti je podanie protestu prokurátora **zákonné a dôvodné.**

JUDr. Katarína Krausová
prokurátorka